

Overviews
Asia-Europe Meeting – ASEM

ความเป็นมา

● **อาเซม** การประชุมเอเชีย-ยุโรป หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า"อาเซม" (Asia-Europe Meeting – ASEM) เป็นข้อริเริ่มของสิงคโปร์และฝรั่งเศส เพื่อให้ ASEM เป็นเวทีสร้างความคุ้นเคย และให้มีการหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างกว้าง ๆ ในเรื่องที่สนใจร่วมกัน เพื่อปูทางให้เกิดความร่วมมือระหว่างเอเชีย-ยุโรป ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็น 3 เสาหลัก (pillar)

● **สมาชิกอาเซม** ปัจจุบัน มีทั้งหมด 51 ประเทศ ประกอบด้วยทวีปยุโรป 31 ประเทศ (ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ อิตาลี ไอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน สหราชอาณาจักร ลัตเวีย ลิทัวเนีย มัลตา บัลแกเรีย โครเอเชีย ไชปรัส นอร์เวย์ สาธารณรัฐเชค เอสโตเนีย โปแลนด์ โรมาเนีย รัสเซีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย ฮังการี และสวิตเซอร์แลนด์) ทวีปเอเชีย 18 ประเทศ (อาเซียน 10 ประเทศ รวมทั้ง จีน ญี่ปุ่น อินเดีย เกาหลีใต้ บังกลาเทศ มองโกเลีย ปากีสถาน คาซัคสถาน) ทวีปออสเตรเลีย 2 ประเทศ (ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์) และ 2 องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) และสหภาพยุโรป (European Union)

● **กลไกการดำเนินงานของอาเซม** จะดำเนินไปบนหลักการของความสมัครใจของประเทศสมาชิก และมีลักษณะที่ไม่เป็นทางการจนเกินไป รวมทั้งไม่พยายามจัดตั้งองค์กรถาวรใดๆ มารองรับการดำเนินการในกรอบอาเซม ดังนั้น ASEM จึงไม่มีสำนักเลขาธิการ แต่ประสานงานผ่านประเทศผู้ประสานงาน (ASEM Coordinators) ปี 2560 ประเทศผู้ประสานงานฝ่ายยุโรป ได้แก่ EU และประเทศมอลตา และฝ่ายเอเชีย ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์และนิวซีแลนด์

● **การประชุมอาเซม** แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

1) **ระดับผู้นำอาเซม (Leading Meeting)** เป็นการประชุมระดับผู้นำของประเทศ (ASEM Summit) มีกำหนดจัดประชุมทุก 2 ปี มีความสำคัญ คือ เป็นเวทีที่ผู้นำประเทศเอเชียและยุโรปได้มาพบปะหารือกันในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของทั้งสองฝ่าย มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกันเกี่ยวกับสถานการณ์ระหว่างประเทศและในภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนและกระชับความร่วมมือระหว่างเอเชียกับยุโรปต่อไป ที่ผ่านมามีการจัดประชุมไปแล้ว 11 ครั้ง ล่าสุด ASEM Summit ครั้งที่ 11 ประเทศมองโกลเลียเป็นเจ้าภาพและเป็นประธาน โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 15-16 กรกฎาคม 2557 ณ กรุงอูลานบาตอร์ ประเทศมองโกลเลีย

2) **ระดับรัฐมนตรี (Ministerial Meeting)** เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรี เพื่อติดตามความคืบหน้าความร่วมมือด้านต่างๆ เช่น การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซม (ASEM FMM) รัฐมนตรีคลังอาเซม (ASEM FinMM) เป็นต้น สำหรับด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซม (ASEM Economic Ministers' Meeting – ASEM EMM) ในส่วนของไทย กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานและเข้าร่วมการประชุมในกรอบนี้ โดยประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- การประชุม ASEM EMM มีการจัดประชุมมาแล้ว 6 ครั้ง ได้แก่ 1) ASEM EMM ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 27-28 กันยายน 2540 ณ เมืองมาลากา ประเทศญี่ปุ่น 2) ASEM EMM ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 9-10 ตุลาคม 2542 ณ กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี 3) ASEM EMM ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 20-21 ตุลาคม 2543 ณ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี 4) ASEM EMM ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 6-7 มิถุนายน 2545 ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน 5) ASEM EMM ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 7-9 ตุลาคม 2547 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม และ 6) ASEM EMM ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 16-17 กันยายน 2548 ณ เมืองรอตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์

3) **ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials Meeting : SOM)** เป็นการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เพื่อการเตรียมการสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีและการประชุมผู้นำของอาเซม เช่น การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านต่างประเทศ (ASEM SOM) ด้านการคลังและธนาคารกลาง (ASEM Finance

	<p>Deputies' Meeting) เป็นต้น สำหรับด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการค้าการลงทุน อาเซม (ASEM Senior Officials' Meeting on Trade and Investment - ASEM SOMTI) ในส่วนของไทย กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานและเข้าร่วมการประชุมในกรอบนี้</p> <p>- การประชุม ASEM SOMTI มีการจัดประชุมมาแล้ว 12 ครั้ง ได้แก่ 1) ASEM SOMTI ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2539 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม 2) ASEM SOMTI ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2540 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น 3) ASEM SOMTI ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 5-6 กุมภาพันธ์ 2541 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม 4) ASEM SOMTI ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 11-13 กุมภาพันธ์ 2542 ณ ประเทศสิงคโปร์ 5) ASEM SOMTI ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 7-8 กรกฎาคม 2542 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม 6) ASEM SOMTI ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2543 ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี 7) ASEM SOMTI ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4-5 กรกฎาคม 2544 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม 8) ASEM SOMTI ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2545 ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย 9) ASEM SOMTI ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2546 ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย 10) ASEM SOMTI ครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 18-19 กรกฎาคม 2548 ณ เมืองชิงต่าว สาธารณรัฐประชาชนจีน 11) ASEM SOMTI ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 15-16 เมษายน 2551 ณ เมืองมารีบอร์ ประเทศสโลวีเนีย และล่าสุด 12) ASEM SOMTI ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี โดยมีประเทศเกาหลีใต้เป็นเจ้าภาพ และมีจีนและมองโกลเลียเป็นประธานร่วม</p> <p>4) ระดับคณะทำงาน (Working Level) เป็นการประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อยด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า มีการจัดประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง อาทิ คณะทำงานด้านพิธีการศุลกากร คณะทำงานด้านมาตรฐานและการรับรองคุณภาพการผลิต คณะทำงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น</p> <p>5) ระดับเวทีอภิปราย (Asia Europe Business Forum : AEBF) เป็นการประชุมระหว่างภาคธุรกิจ หรือ Asia-Europe Business Form (AEBF) มีการจัดประชุมทุก 2 ปี เพื่อเป็นโอกาสให้ภาคธุรกิจปรึกษาหารือกันผ่านการเสนอ Recommendation เพื่อสื่อปัญหาและอุปสรรคทางการค้าให้แก่ภาครัฐรับทราบ เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาและส่งเสริมความสัมพันธ์เศรษฐกิจระหว่างยุโรป-เอเชียให้แข็งแกร่งต่อไป</p>
<p>กรอบการประชุมฯ</p>	<p>กรอบการประชุมอาเซมด้านเศรษฐกิจ ที่กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่</p> <p>1) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการค้าการลงทุนอาเซม (ASEM Senior Officials' Meeting on Trade and Investment : ASEM SOMTI) มีหน้าที่ในการเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจของอาเซม (ASEM EMM) รวมทั้งติดตามการดำเนินการความร่วมมือตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจ มีกำหนดจัดขึ้นทุก 1 ปี ที่ผ่านมามีการจัดประชุม ASEM SOMTI มาแล้ว 12 ครั้ง ตั้งแต่กรกฎาคม 2539 ล่าสุดเกาหลีใต้เป็นเจ้าภาพการประชุม ASEM SOMTI ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี</p> <p>2) การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซม (ASEM Economic Ministers' Meeting : ASEM EMM)) มีหน้าที่หลักในการพิจารณาความร่วมมือด้านการค้าการลงทุนของประเทศสมาชิก ASEM มีกำหนดจัดประชุมเป็นระยะๆ ตามแต่ที่ประเทศสมาชิกจะตกลงกัน ที่ผ่านมามีการจัดประชุมมาแล้ว 6 ครั้ง ตั้งแต่กันยายน 2540 ล่าสุด เนเธอร์แลนด์เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEM EMM ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 16-17 กันยายน 2548 ณ เมืองรอตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์</p> <p>แผนปฏิบัติการอาเซม ประกอบด้วย</p> <p>1) แผนปฏิบัติการส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Action Plan - IPAP) ริเริ่มขึ้นในการประชุม ASEM Summit ครั้งที่ 1 ในเดือนมีนาคม 2539 และเริ่มดำเนินการครั้งแรกในการประชุมคณะทำงานระหว่างภาครัฐและเอกชนของอาเซม (The ASEM Government and Private Sector Working Group) เมื่อวันที่ 7-9 กรกฎาคม 2539 ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย เพื่อใช้ประกอบการประชุม</p>

	<p>ASEM SOMTI ครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างเอเชียและยุโรป โดยมีประเด็นพื้นฐานความร่วมมือที่สำคัญ ประกอบด้วย การเคลื่อนย้ายนักลงทุน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนการพัฒนากฎระเบียบด้านการลงทุน การสร้างเครือข่ายนักลงทุน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการลงทุน เป็นต้น</p> <p>2) แผนปฏิบัติการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Action Plan - TFAP) ริเริ่มขึ้นในการประชุม ASEM SOMTI ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2539 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม มีวัตถุประสงค์ เพื่ออำนวยความสะดวกและเปิดเสรีการค้า ผ่านการลดมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี และส่งเสริมโอกาสทางการค้าระหว่างเอเชียและยุโรป โดยมีประเด็นพื้นฐานความร่วมมือที่สำคัญ ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกด้านกระบวนการศุลกากร มาตรฐานและการรับรองคุณภาพการผลิต มาตรฐานสุขอนามัยพืชและสัตว์ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การคุ้มครองสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชยกรรม อิเล็กทรอนิกส์ การเคลื่อนย้ายแรงงานภาคธุรกิจ และความร่วมมืออื่นๆ อาทิ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และสร้างฐานข้อมูลทางการค้าเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การค้าในธุรกิจของสองภูมิภาค เป็นต้น</p>
<p>ความคืบหน้า การดำเนินงาน</p>	<ul style="list-style-type: none">● การประชุม ASEM EMM ครั้งที่ 6 ณ เมืองรอตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ 16-17 กันยายน 2548 ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของความตกลงทางการค้าระหว่างภูมิภาค (Regional Trade Agreements - RTAs) ในการรวมกลุ่มและเปิดเสรีทางการค้าที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้นจากกรอบพหุภาคีภายใต้ WTO ผ่านความร่วมมือด้านการส่งเสริมการค้าอำนวยความสะดวกทางการค้าเพื่อการเข้าถึงตลาด การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและเสริมสร้างขีดความสามารถ ความมั่นคงด้านพลังงานต่อการพัฒนาและการลงทุน ความร่วมมือที่ใกล้ชิดของภาคธุรกิจต่อนโยบายแผนปฏิบัติงาน TFAP และ IPAP และโครงการด้านเศรษฐกิจต่างๆ ของอาเซียน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษแก่ LDCs● การประชุม ASEM SOMTI ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ที่ประชุมหารือสาระการประชุมที่สำคัญ ได้แก่ การลดข้อจำกัดของมาตรการกีดกันทางการค้า และการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการค้าของการปฏิวัติอุตสาหกรรมของโลกครั้งที่ 4 ซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงมีการหารือที่ครอบคลุมถึงการส่งเสริมการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ ทั้งด้านกายภาพและดิจิทัล และการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นชอบให้รื้อฟื้นการประชุม ASEM EMM เพื่อฟื้นฟูความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเอเชียและยุโรป โดยวาระและสาระัตถะของการประชุม ASEM EMM จะมีเนื้อหาครอบคลุมรายละเอียดหลักตามที่ได้มีการหารือในการประชุม ASEM SOMTI ครั้งที่ 12 ได้แก่ (1) การส่งเสริมการค้าอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน (2) การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ (3) การพัฒนาอย่างยั่งยืน
<p>แผนการ ดำเนินงาน</p>	<ul style="list-style-type: none">● การประชุม ASEM EMM ครั้งที่ 7 จากการประชุม ASEM SOMTI ครั้งที่ 12 ล่าสุดที่ประชุมเห็นชอบให้รื้อฟื้นการประชุม ASEM EMM หลังจากหยุดชะงักไปกว่า 10 ปี โดยสาธารณรัฐเกาหลีจะเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ASEM EMM ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2560 ซึ่งจะเป็นการประชุมครั้งแรกหลังจากการประชุม ASEM EMM ครั้งที่ 6 เมื่อปี 2548 ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์
<p>สถานะ ปัจจุบัน</p>	<ul style="list-style-type: none">● การประชุม ASEM SOMTI ครั้งที่ 13 สาธารณรัฐเกาหลีจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในวันที่ 28 เมษายน 2560 เพื่อเตรียมการวาระและสาระัตถะของการประชุม ASEM EMM ครั้งที่ 7 โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการเวียนร่างรายละเอียด เพื่อให้ประเทศสมาชิกพิจารณาและสาระัตถะการประชุม ASEM EMM ครั้งที่ 7

มีนาคม 2559

ฝ่ายเอเชียใต้

สำนักเอเชีย แอฟริกา และยุโรปตะวันออก

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์